

## Laureații Concursului Național de Susținere a Științei Savantul anului – 2008 - „ECONOM”

### SAVANTUL ANULUI ÎN DOMENIUL ȘTIINTELOR UMANISTICE



**Dr. hab. Mariana ȘLAPAC,**  
vicepreședinte al A.Ș.M.

În anul 2008 dr.hab.Mariana Șlapac a publicat lucrarea *Cetăți din Țara Moldovei. Mica enciclopedie ilustrată* care, într-un mod captivant și original, prezintă cetățile moldovenești, începând cu cele de pământ și lemn și terminând cu cele bastionate. Toate-s plasate într-un context istoric concret, cartea inserând informații despre domnii-fondatori ai sistemului defensiv, despre armată și armament, echipament de protecție, constructori de cetăți, elemente și metode defensive, materiale și tehnici de construcție ș.a. Mai mult decât atât, autoarea propune cititorului în premieră absolută variante de reconstituire a fortărețelor dispărute, bazate pe documente de epocă și vestigii arheologice.

Tot în 2008, Mariana Șlapac editează monografia *Arta urbanismului în Republica Moldova. Privire în ansamblu*. Această carte de sinteză reconstituie, pentru prima dată, situația urbană a unui stat independent din cele mai vechi timpuri până în prezent și prezintă un tablou general al morfologiei urbane, însoțit de cele mai ilustrative studii de caz ale orașelor moldovenești. Autoarea, de asemenea, pune în discuție formele, țesutul și compoziția urbană, determinantele contextului urban.

Prin aceste și alte câteva lucrări publicate în 2008 autoarea s-a remarcat drept promotor al unei noi discipline comparate – castelologia comparată, al cărei obiect de studiu îl constituie evoluția arhitecturii militare. Dna Mariana Șlapac este membru al Asociației Arhitecților din Moldova, al Societății de heraldică, genealogie și arhivistică „Paul Gore” din Moldova, al Comisiei de Istoria Orașelor din România etc.

În anul de referință cercetătoarea a participat la 8 foruri științifice naționale și internaționale, desfășurate în Republica Moldova, România, Ucraina și Belgia, a avut 4 lansări de carte – 2 în Republica Moldova și 2 – în România. Lucrarea *Cetăți din Țara Moldovei. Mica enciclopedie ilustrată* a fost apreciată cu 2 premii „Ethosul românesc”.

### SAVANTUL ANULUI ÎN DOMENIUL ȘTIINTELOR REALE



**Prof., dr. hab. Constantin SPÎNU,** vicedirector al  
Centrului Național de Medicină Preventivă

Titlul de laureat i-a fost acordat pentru ciclul de lucrări științifice *Realizări în profilaxia și tratamentul infecțiilor virale*. Cercetările se referă la combaterea incidenței prin viroze și optimizarea sistemului de supraveghere în sănătatea publică prin elaborarea metodelor noi de profilaxie și tratament în baza obținerii unor remedii antivirale cu eficacitate sporită, economic avantajoase și accesibile pentru populație. Savantul și managerul Constantin Spînu a organizat reînregistrarea și fabricarea în cadrul S.A. „Farmaco” a produsului medicamentos *Pacovirina*, a modernizat obținerea substanței biologice active, componenta de bază a produsului nominalizat prin realizarea transferului tehnologic, circumstanțe care au permis producerea unei variante noi de medicament. Valoarea produsului realizat de *Pacovirina* în 2008 a atins cota de circa 1 milion de lei moldovenești. Dacă ținem cont de faptul că tratamentul de consens al unui bolnav cu hepatita virală cronică C cu remedii de import costă circa 15 mii euro, iar tratamentul în baza *Pacovirinei* – 400 de euro, este evident impactul socio-economic al acestui preparat, care se cifrează la zeci de milioane de lei.

Rezultatele obținute au fost publicate în 44 de lucrări științifice, inclusiv în monografia *Hepatita virală B*. În anul 2008 profesorul Constantin Spînu a participat la 5 manifestări științifice internaționale, în cadrul cărora a fost menționat cu medalii de aur, argint și bronz, premii speciale și diplome de excelență pentru activitatea sa prodigioasă în domeniul inovării. Proaspătul laureat s-a afirmat plener și în calitate de virusolog principal al Ministerului Sănătății, membru al Asambleei A.Ș.M., la realizarea *Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D în Republica Moldova pentru anii 2007-2011*.

**TÂNĂRUL SAVANT AL ANULUI  
ÎN DOMENIUL  
ȘTIINȚELOR UMANISTICE**



**Dr. hab. în filologie Dragoș VICOL, profesor universitar interimar, șeful catedrei filologie română a Universității Libere Internaționale din Moldova**

Pe parcursul anului 2008 cercetătorul și criticul literar Dragoș Vicol a dat dovadă de o prestanță științifică prodigioasă, concretizată într-un nou studiu monografic *Sadoveniană. Sinteze critice*, în alte 33 de studii și articole științifice, publicate în reviste naționale și internaționale, precum și cu participări la circa 20 de simpozioane și conferințe științifice internaționale de referință.

Potrivit exegetului Mihail Dolgan, atractivitatea formulei științifico-critice a doctorului habilitat Dragoș Vicol provine din împletirea iscusită a trei stiluri: stilul de investigație științifică propriu-zisă, stilul creator-artistic și stilul cu nerv pamfletar. Descrierea analitică, pe orizontală și verticală, a operei lui Mihail Sadoveanu e efectuată cu abilitate și chiar cu dezinvoltură nativă anume prin intermediul acestui „aliaj”, precum și pe calea unei fructificări optime a bogatelor și variatelor surse critico-științifice, lecturate cu mare atenție.

**TÂNĂRUL SAVANT AL ANULUI  
ÎN DOMENIUL  
ȘTIINȚELOR REALE**



**Denis NICA, doctor în științe fizico-matematice, șeful laboratorului „Fizica structurilor multistratificate cu magnetici moleculari”, facultatea de fizică a USM**

Interesele științifice ale dr. Denis Nica țin de domeniul nanofizicii. S-a manifestat ca fizician-teoretician, studiază diferite proprietăți ale structurilor nanodimensionale – obiectelor fizice cu dimensiuni spațiale nanometrice. În anul 2008 a obținut rezultate interesante și importante în aspect teoretic și aplicativ, care ar permite de a majora viteza de funcționare a dispozitivelor electronice (calculatoarelor, telefoanelor mobile, audio- și video-playerelor), desigur pe bază de nanostructuri.

În baza rezultatelor obținute în 2008 a publicat 3 articole în reviste științifice internaționale de prestigiu: 2 articole – în *Applied Physics Letters* și unul – în *Physical Review B*, 2 articole - în revista științifică națională *Studia Universitatis*. A prezentat 20 de rapoarte la conferințe științifice internaționale, care și-au ținut lucrările în Republica Moldova, SUA, Rusia, Italia, Japonia, Brazilia, Ucraina, Belarus. Ca executant principal a participat la realizarea a trei proiecte internaționale de cercetare, finanțate de fondurile INTAS, CRDF, Fondul de Cercetări Fundamentale din Rusia

**Învingătorii Concursului Național de Susținere a Științei Savantul anului – 2008 - „ECONOM” au fost desemnați prin decizia Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al A.Ș.M. din 22 decembrie 2008.**

**La cele patru nominalizări: Savantul anului în domeniul științelor reale, Savantul anului în domeniul științelor umanistice, Tânărul savant al anului în domeniul științelor umanistice, Tânărul savant al anului în domeniul științelor reale au pretins 25 de cercetători. Membrii CSȘDT au selectat și examinat 10 dosare. Conform condițiilor Concursului Național de Susținere a Științei Savantul anului „ECONOM”, laureații primelor două nominalizări sunt remunerați cu 50 de mii de lei, tinerii savanți – cu 30 de mii de lei.**

**Concursul Național de Susținere a Științei Savantul anului – 2008 – „ECONOM” a fost al 5-lea la număr organizat de Academia de Științe a Moldovei și Banca de Economii S.A. în scopul impulsării activității de cercetare-inovare în Republica Moldova și atragerii de investiții străine și autohtone pentru implementarea celor mai valoroase realizări științifice.**